

33 529 Gaswinning

Nr. 1139 Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 maart 2023

In het vaststellingsbesluit Groningenveld voor het gasjaar 2022-2023 is vastgelegd dat per 1 april 2023 zes productielocaties van het Groningenveld sluiten (Kamerstuk 33 529, nr. 1065). Daarbij is aangegeven dat de definitieve besluitvorming over de sluiting van deze productielocaties volgt voor 1 april 2023 en dat daarbij de meest actuele inzichten worden betrokken.

Middels deze brief informeer ik uw Kamer dat de desbetreffende productielocaties de rest van het gasjaar niet worden ingezet en het sluitingsproces voor deze productielocaties in gang wordt gezet. Er wordt geen gas meer gewonnen met deze locaties. Daarbij heb ik wel met de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) afgesproken dat NAM geen onomkeerbare stappen zet zonder dit vooraf met mij af te stemmen. Dit betekent dat de sluiting van de productielocaties dus nog niet onomkeerbaar is. Vóór 1 oktober 2023 neemt het kabinet een besluit over de sluiting van het Groningenveld. In juni 2023 zal hiertoe een ontwerpbesluit gepubliceerd worden.

Met deze stap komt de definitieve sluiting van het Groningenveld weer dichterbij. Het rapport van de Parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen (Kamerstuk 33 561, nrs. 6 t/m 11) laat zien hoe belangrijk het is om de gaswinning te stoppen. Alleen met de definitieve beëindiging van de gaswinning uit het Groningenveld kan gewerkt worden aan het herstel van vertrouwen van de inwoners van Groningen. Dit besluit draagt daar aan bij. Het doel van het kabinet is om de gaswinning uit het Groningenveld zo spoedig mogelijk te beëindigen, in 2023 of uiterlijk 2024.

In deze brief beschrijf ik hoe het kabinet tot dit besluit is gekomen en welke adviezen daarbij zijn betrokken. Naast het advies van Gasunie Transport Services (GTS) dat op 31 januari 2023 met uw Kamer is gedeeld (Kamerstuk 33 529, nr. 1115), zijn er adviezen van NAM, TNO en het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). Deze adviezen zijn toegevoegd als bijlage bij deze brief. Ik ga kort in op de afweging en het sluitingsproces en de afspraken die ik met NAM daarover heb gemaakt. Tot slot geef ik in deze brief een doorkijk naar de aanstaande besluitvorming voor het gasjaar 2023-2024.

Adviezen

Leveringszekerheid volgens GTS

GTS heeft op 31 januari 2023 geadviseerd over de gaswinning uit het Groningenveld in het gasjaar 2023-2024. GTS geeft aan – in lijn met verwachtingen van de *International Energy Agency* (IEA), het *European Network of Transmission System Operators for Gas* (ENTSOG) en de Europese Commissie – dat voor het gasjaar 2023-2024 rekening moet worden gehouden met krapte en een (grote) kans op gastekorten. Vanwege de onzekerheid over de aanvoer van voldoende hoogcalorisch gas naar Noordwest Europa adviseert GTS om in het gasjaar 2023-2024 de huidige elf productielocaties op minimumflow in te zetten. Daarom adviseert GTS om per 1 april 2023 geen onomkeerbare stappen te nemen en geen productielocaties te sluiten.

Veiligheid

In voorbereiding op een eventueel wijzigingsbesluit heeft NAM, op mijn verzoek, een operationele strategie opgesteld behorend bij het open houden van de zes productielocaties en TNO de seismische dreiging en het risico daarvan onderzocht. Uit de analyse van TNO blijkt dat de seismische dreiging en het risico voor vijf of elf productielocaties op minimumflow voor de restant van het huidige gasjaar vergelijkbaar zijn.

SodM plaatst het begrip veiligheid in een breder perspectief. SodM oordeelt dat de veiligheid in Groningen momenteel onvoldoende is geborgd. Volgens SodM is het noodzakelijk om het Groningenveld zo spoedig mogelijk te sluiten gelet op het herstel van het vertrouwen van de inwoners in Groningen en gezien de doelstelling uit de Wet minimalisering van de gaswinning in Groningen.

Het sluitingsproces wordt in gang gezet

Aan de ene kant adviseert GTS mij in het kader van leveringszekerheid om de productielocaties niet te sluiten. Aan de andere kant stelt SodM dat de veiligheid in Groningen onvoldoende is geborgd en dat de productielocaties moeten sluiten. Met het besluit de zes productielocaties te sluiten maar in het proces van sluiting nog geen onomkeerbare stappen te zetten, houd ik rekening met beide adviezen. De gaswinning uit deze zes productielocaties stopt zoals gepland en NAM start met het veiligstellen van deze locaties. Met NAM is afgesproken dat zij tot uiterlijk 1 oktober 2023 geen stappen zet zonder afstemming met mij, zodat het weer gebruiksklaar maken van deze locaties niet langer zou duren dan grofweg een maand. Een kanttekening hierbij is dat NAM geen ervaring heeft met het opstarten van productielocaties die langere tijd niet zijn gebruikt. NAM acht dit wel mogelijk. In het kader van het belang van de inwoners van Groningen vindt het kabinet dit acceptabel.

Besluitvorming gaswinning in het gasjaar 2023-2024

Komende periode werk ik aan de besluitvorming voor het gasjaar 2023-2024. Ik heb NAM gevraagd verschillende operationele strategieën voor te stellen, waaronder een operationele strategie waarin het Groningenveld wordt gesloten. Naast TNO, die een analyse maakt van de seismische dreiging en het risico, vraag ik ook de andere (wettelijke) adviseurs voor advies, zijnde de regionale overheden, KNMI, SodM en de Mijnraad. De ontvangen adviezen betrek ik bij het ontwerpbesluit dat ik eind juni met uw Kamer zal delen. Het definitieve besluit wordt voor 1 oktober 2023 genomen.

Conclusie

Met het besluit tot sluiting van de productielocaties zet het kabinet een nieuwe stap richting sluiting van het Groningenveld. In de huidige geopolitieke situatie vindt het kabinet het verstandig om nu geen onomkeerbare stappen zetten. Dit past goed bij het afbouwpad van de gaswinning, of dit nu leidt tot de definitieve sluiting in 2023 of 2024. Het kabinet zet zich in het Groningenveld zo snel mogelijk definitief te sluiten.

De staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief